

Nr 149.

Av herr **Lindberg** i Stockholm m. fl. *angående vissa ändringar i gällande författningar rörande säkerheten å handelsflottans fartyg.*

Under nu pågående krig har en stor del fartyg ur den svenska handelsflottan blivit sänkta. Många besättningsmän ha därvid omkommit. Antalet förlorade människoliv överstiger för det nuvarande 1.000. Man frågar sig allmänt varpå det kan bero att så många människor spilla sina liv vid krigsförlisningarna. Allmänheten vet mycket väl att icke alla dessa förluster uppstå vid torpederingen eller minsprängningen. Man vill också göra jämförelser med förlusterna under det förra världskriget och finner därvid att förlusterna av människor äro mycket högre nu än under det förra kriget.

I detta sammanhang undras då om icke livräddningsmaterielen, som fartygen äro skyldiga föra, är i ordning eller om den är gammalmodig och otidsenlig. Man kan också ha anledning misstänka att icke alla fartyg ha sin livräddningsmateriel i sådan ordning att den snabbt kan tagas i bruk för sitt ändamål.

På många områden göres det nya uppfinningar och prövas nya metoder för att åstadkomma bästa möjliga resultat. Detta gäller på snart sagt alla områden. Detta gäller för fartyg såväl som för fabriker, för maskiner såväl som för motorer. Det enda område där det synes vara omöjligt att ens få pröva en ny uppfinning är när det gäller säkerheten till sjöss. Oss veterligt har det under detta krig gjorts flera uppfinningar, som alla syfta till ökad säkerhet för besättningarna ombord å våra fartyg. Såvitt för under-tecknade är känt har man icke prövat något annat än den s. k. Bullska livräddningsdräkten. Denna har visat sig vara värdefull, men den är icke ensam tillräcklig för att skapa den säkerhet som säkerligen alla önska skall skapas för våra sjöfarande.

Under senare tid har också gjorts ett par om icke flera uppfinningar rörande livbåtar och deras sjösättning. Såvitt nu är känt har icke någon av dessa uppfinningar provats ombord i något sjögående fartyg. Man har således icke fått tillfälle att i praktiken pröva de uppfinningar som gjorts och som måhända skulle vara av mycket stort värde när det gäller räddandet av människor i sjönöd.

Det system, som under många år använts vid firning av livbåtar, praktiserats alltjämt. Många gånger har det visat sig att båtar icke kunnat sjösättas med användande av dessa hjälpmedel, och säkerligen har det in-

träffat fall under detta krig där många människors liv blivit offrade tack vare dessa otidsenliga firningsanordningar. Detta har också observerats av uppfinnare och man har konstruerat en apparat som skulle kunna, därom äro många övertygade, häva åtminstone en del av de risker som äro förenade med nu allmänt använt system. Det har också upfunnits en eller ett par nya typer av livbåtar, som, efter vad det vill synas, skulle kunna rädda många från en eljest säker död, därest endast båten komme till användning ombord å fartygen. Det har även upfunnits en enkel och prisbillig anordning att placera på äldre livbåtar, vilken anordning tillkommit för att lämna de skeppsbrutna skydd mot storm, kyla och överspolningar. Ingen av dessa anordningar har kommit till mera allmän användning.

Man frågar sig onekligen vad kan vara orsaken till all denna försiktighet. Det kan väl icke gärna tänkas att det är kostnadsfrågan? Kostnadsfrågan kan icke få stå hindrande i vägen för genomförandet av reformer på detta område. De människoliv som gått förlorade kunna icke ersättas, men de liv som finnas kvar kunna skyddas i åtminstone något större utsträckning än som nu sker. Det borde därför vara ett allas intresse att se till att allt som kan göras också göres för att lämna våra sjömän den större säkerhet som de behöva.

I detta sammanhang måste sägas, att det synbarligen är eller borde vara ett intresse för våra sjöfartsmyndigheter att prova ut vad som kan vara bäst av de uppfinningar som gjorts. För närvarande förefaller det som man i stället skulle göra vad man kunde för att nya uppfinningar icke skulle kunna utprovas, och om de väl bli utprovade göres ingenting för att de skola komma till allmän användning. Skulle det vara så att icke rederierna själva ha råd att bekosta utprovningar och anskaffning av ny förbättrad räddningsmateriel, så måste staten träda emellan och tillskjuta de medel som kunna erfordras.

Tiden har gått, det ena krigsåret har lagts till det andra, den ena fartygsförlusten efter den andra har drabbat vår handelsflotta. Många liv äro spillda, men någon reform på livräddningens område höres icke av. Den apparat som skulle tänkas kunna medverka till en säkrare sjösättning av livbåtar har varit färdig sedan länge. Redan i november månad 1942 skulle den kunnat placeras ombord i ett fartyg för att provas. På grund av vissa formalia hos Kommerskollegii fartygsinspektionsbyrå och även på grund av vissa formalia hos uppfinnarnämnden har emellertid apparaten icke ännu kunnat placeras ombord. Redaren, som velat medverka till provningen, måste fråga sig: vad är meningen? Nu har det hela komplicerats ytterligare i det, att sådana föreskrifter lämnats i tillståndet till provningen att något prov icke kan komma till stånd. Här måste göras något för att sådana hinder undanröjas och att det hädanefter kan bli möjligt att också i fartyg prova ut bättre säkerhetsmateriel. Alla förlorade sjömans liv måste säga att det icke kan vara bra som det är på detta område.

Uppfinnares mening torde väl också vara att deras produkter skola kunna komma till användning under tider då verkligt stort behov av bättre anordningar finnes. Därför är det önskvärt att snarast något göres för denna sak.

På grund av vad ovan anförts tillåta vi oss föreslå,

att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om vidtagande av sådana ändringar av gällande säkerhetsförfattningar, att nya och förbättrade anordningar av livräddningsmaterielen kunna införas utan allt för lång tidsutdräkt.

Stockholm den 22 januari 1943.

Carl Lindberg
i Stockholm.

Sven Lundgren.

Eric Johansson,
Öckerö.
